

A KORPARANCS JEGYÉBEN

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága 1972. április 18-i plenáris ülése megkülönböztetett megaláztatással nyugtázta a Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, az Államtanács elnöke vezette román küldöttség tevékenységét az 1972. március 11. és április 6. között egyes afrikai országokban tett látogatások keretében.

Valóban, a huszonhét napos körút kiemelkedő jelentőségű teljesítmény Románia Szocialista Köztársaság rendkívül gazdag nemzetközi, politikai, diplomáciai megnyilvánulásainak fontos eredményekben bővelkedő eseménysorozatában.

Nyolc afrikai ország — az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság, Közép-Afrika Köztársaság, Kongó Népköztársaság, Zair Köztársaság, Zambia Köztársaság, Tanzánia Egyesült Köztársaság, Szudán Demokratikus Köztársaság és Egyiptom Arab Köztársaság — fogadta szeretettel, személyiségének kijáró tisztelettel a román nép leghivatottabb képviselőjét, akinek látogatása ismételt bizonyága annak, hogy Románia nagy fontosságot tulajdonít barátsága és sokoldalú együttműködése fejlesztésének az afrikai népekkel, a gyarmati uralom alól felszabadult országokkal, a nemzeti felszabadulási mozgalmakkal, minden néppel, amely harcol függetlensége megvédéséért és megszilárdításáért, az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen, a haladásért, a biztonságért, a világ békéjéért.

Az emlékezetes látogatás idején szinte a történésekkel egyidejűleg (s nagyon gyakran az egyidejűség élményszerűségével) értesülhettünk küldöttségünk tárgyalásairól, látogatásairól. De csak most, a tájékoztatások érdemi szintézisét szolgáltató összefoglalók áttekintésekor mérhető fel a fontos küldetés teljes sikere, a tárgyalásokon szőnyegre került kérdések sokoldalúsága, annak a ténynek a reális jelentősége, hogy a szocialista Románia és a fejlődő afrikai országok barátsága, együttműködése és szolidaritása új szakaszba lépett.

Szocialista hazánk általános külpolitikai vonalvezetésének egyik jellemzője a gyarmati iga alól felszabadult, az önálló államiság útjára lépett népekkel való kapcsolatok következetes fejlesztése. Nicolae Ceaușescu elvtárs a X. kongresszuson előterjesztett főtitkári jelentésében hangsúlyozta: a jelenkori világ problémáinak egyik legfontosabbika a kolonializmus és a neokolonializmus felszámolása, a fiatal államok önálló gazdasági-társadalmi fejlődésének biztosítása. Éppen ezért az RKP kapcsolatokat épít ki a nemzeti és demokratikus felszabadulási mozgalmakkal, az imperialista elnyomás lerázására törekvő számos ország több szervezetével, amelyeket teljes mértékben támogat a nemzeti függetlenség megvédésére és megszilárdítására irányuló tevékenységükben; e kapcsolatok fejlesztése méltó hozzájárulás az anti-imperialista arcvonal erősödéséhez.

Ezt a külpolitikai vonalvezetést messzemenően méltányolják az érdekelt népek politikai fórumain. Erről tanúskodik az a melegség, amellyel a meglátogatott országok lakossága fogadta Románia államfőjét: a fiatal államok népei mindenütt számtalan jelét adták, mily nagyra becsülik a szocialista Románia bel- és külpolitikáját, azokat az alkotó kezdeményezéseket, amelyekkel hazánk a szocializmus, a szabadság és a nemzeti függetlenség, a béke ügyének előmozdítását szorgalmazza.

Románia népe hosszú évszázadokon át nehéz harcot vívott a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, tökéletesen megérti tehát az afrikai népek jogos törekvéseit az idegen uralom minden következményének a felszámolására, és szolidaritást vállal az életbe vágóan fontos függetlenségi harcok nemes eszményeivel. A különböző országokban tett látogatások befejeztével kiadott nyolc közös közlemény mindegyike hangsúllyal emeli ki a felek elhatározását egymás támogatására az imperialista diktátum, a más államok ügyébe való beavatkozás politikája elleni harcban. Nicolae Ceaușescu elvtárs hazatértekor mondott beszédében így szolt az együttműködésért folyó közös harcról:

„Mint tudják, azoknak az országoknak, amelyekben látogatást tettünk, különböző problémáik vannak, a fejlődés különböző fokain állnak, s ez összefügg különösen azzal az időszakkal, amelynek folyamán ezek az államok imperialista és gyarmati elnyomás alatt voltak. De az egyes országok közötti különbségek ellenére, közös vonásuk — mondhatnám az összes afrikai országoké — abban rejlik, hogy teljes nemzeti függetlenségük biztosítására törekednek; ez a törekvés a közös tényezője e népek egységének és szolidaritásának, ez a közös tényezője a Románia és az összes afrikai népek közötti szolidaritásnak.“

A látogatás lehetővé tette több afrikai párt, illetve mozgalom, az algériai Nemzeti Felszabadítási Front, a MESAN (Közép-Afrika Köztársaság), a zairi Népi Forradalmi Mozgalom, a zambiai Egyesült Nemzeti Függetlenségi Párt, a tanganyikai Afrikai Nemzeti Unió és a zanzibari Afro-Sirazi Párt, a Kongói Munkapárt és a Szudáni Szocialista Unió jobb megismerését, az együttműködés ügyének az előmozdítását. Az antiimperialista harc általános érdekeinek megfelelően az RKP és a felsorolt afrikai országok vezető politikai erői — küldöttségeik révén — a konkrét intézkedések egész sorában állapodtak meg.

Nicolae Ceaușescu elvtárs küldetése teljesítése során mindenütt vázolhatta szocialista társadalmunk fejlődésének fő irányait, a román nép eredményeit a nemzetgazdaság fejlesztésében, a szellemi élet sikereit, a hazai tudományosság távlatait. Hazánk képviselői ugyanakkor közvetlenül tájékozódhattak a meglátogatott országok legfontosabb problémáiról, eredményeiről, időszerű törekvéseiről.

A vendéglátók mindenütt élénk érdeklődést tanúsítottak a szocialista Románia tapasztalatai iránt. Tudnak a fasiszta iga alól való felszabadulás óta elért eredményekről, elhelyeket nagyra értékelnek. A szocialista Románia belpolitikája iránt mutatkozó fokozott érdeklődés ugyancsak annak a tanújele, hogy e népek szándéka: új életüket a szocialista építés útján kiteljesíteni.

A közös közlemények szerint a szóban forgó országok vezető politikai pártjait áthatja annak a tudata, hogy a szilárd állami függetlenség biztosítása megköveteli a teljes gazdasági függetlenség elnyerését, az állam természeti kincseinek megtartását a nemzet tulajdonában, továbbá az iparosítás folyamatát, a mezőgazdaság fejlesztését az ország sajátosságai szerint, az illető állam szükségleteinek megfelelő szakemberképzés megvalósítását, a hatalmas társadalmi-gazdasági tervek realizálását.

Mindez nyilván gyors intézkedéseket tesz szükségessé a fejlődés felgyorsítására, a fejlett és a fejlődő országok között tátongó szakadék áthidalására. A célok elérését minden egyes állam saját emberi és anyagi erőforrásainak szuverén hasznosítása biztosíthatja a leghatékonyabban. Ezzel egyidejűleg hasznos a megkülönböztetéseket kiküszöbölő együttműködés a fejlődő országok természetes szövetségeseivel, a szocialista országokkal és a világ más államaival.

Románia és a felkeresett országok között a gazdasági, a műszaki-tudományos kapcsolatok fejlesztését célzó egyezmények és megállapodások jöttek létre. Bővül

az együttműködés a geológiai kutatások, a bányaipar, a kőolajipar, a fémipar, az energetika, a faipar, a szállítások és más gazdasági ágazatok terén. Szerződéseket írtak alá közös érdekeltségű ipari létesítmények építéséről, román berendezések és gépek szállításáról hitelek nyújtásával, s a műszaki segélynyújtás különféle módzatairól.

Új kormányközi bizottságok is létesülnek, s új vegyes állami társaságokat hoznak létre, az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis ezek a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködés jól bevált formái.

A román szakemberek részvétele bizonyos afrikai államok gazdaságfejlesztési, műszaki és tudományos, társadalmi és kulturális fejlesztési terveinek a megvalósításában kivételes fontosságú megnyilvánulása Románia szolidaritásának a fiatal afrikai államokkal.

Nicolae Ceaușescu elvtárs beszédeiben rámutatott: a nemrég felszabadult országok előtt álló nehéz problémák megoldása szükségessé teszi minden társadalmi, nemzeti erő összefogását, minden — hazája független fejlesztésében érdekelt — népi, nemzeti haladó erő tömörülését, politikai, filozófiai és vallási meggyőződéstől függetlenül.

A beszédekben, a megbeszélések során és a közös nyilatkozatok szövegeiben egyöntetűen megállapították: minden szocialista államnak, az összes fejlődő országoknak, nemzeti felszabadulási mozgalmaknak, az összes antiimperialista erőknél növelniük kell arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy lehetetlenné tegyék a neokolonialista uralomra törő, a népek függetlenségét és szuverenitását veszélyeztető imperialista politika céljainak a megvalósítását.

Románia külpolitikája fő vonalainak ismertetésekor Nicolae Ceaușescu elvtárs ismételtén rámutatott, hogy hazánk elsőrendű fontosságúnak tartja kapcsolatait minden szocialista országgal, a független fejlődés útjára lépett országokkal, s — a békes egymás mellett élés elvei alapján — bővíti relációit a világ más államaival.

Mindegyik közös nyilatkozat kiemelte, hogy a nemzetközi élet fő kérdései megoldásának előfeltétele a következő princípiumok elismerése és alkalmazása: a jogegyenlőség, a függetlenség és a nemzeti szuverenitás tiszteletben tartása, tartózkodás a más államok belügyeibe való beavatkozástól, az erőszak alkalmazásától vagy az erőszakkal való fenyegetéstől.

Mint hogy a világon nagy, közepes és kis államok léteznek, amelyek társadalmi rendszerei egymástól különböznek, s így politikai vonalvezetésük sem azonos, a jelentős nemzetközi problémák rendezésében elengedhetetlen az összes államok részvétele, függetlenül nagyságuktól vagy potenciáljuktól.

Ebben az összefüggésben tértek ki arra a szerepre és felelősségre, amely a kis és közepes nagyságrendű országokra hárul a nemzetközi élet fő problémáinak a rendezésében. Elsősorban azokra a problémákra utaltak, amelyek közvetlenül befolyásolják a kis és közepes nagyságrendű országok sorsát. Az e kategóriába tartozó államok többsége csak nemrég szabadult fel, s részt vesz a nemzeti függetlenség megmentéséért és megszilárdításáért az imperializmus ellen vívott harcban.

Románia Szocialista Kőztársaság Államtanácsának elnöke az afrikai földrészen tett látogatása alkalmából a román nép teljes együttérzéséről biztosította Angola, Moçambique, Guinea-Bissau és Namíbia gyarmatosítás ellen harcoló népeit. A gyarmatok népeinek kétségbevonhatatlan joga, hogy minden eszközzel — beleértve a fegyveres akciókat is — harcoljanak a gyarmatosítás felszámolásáért. Az Angolai Népi Felszabadítási Mozgalom, a Moçambique-i Felszabadítási Arcvonal, a Dél-Nyugat-afrikai (Namíbia) Nép Szervezetének vezetőivel folytatott tanácskozásokon ismét kifejezésre jutott népünk ama elhatározása, hogy politikai és erkölcsi síkon,

s anyagilag a jövőben is teljes mértékben támogatja e népek igazságos ügyét. Nicolae Ceaușescu elvtárs kifejtette: a nemzeti felszabadulásért folyó harc jelenlegi kedvezőbb feltételei közepette minden forradalmi, demokratikus, haladó, antiimperialista erőnek kötelessége növelni politikai és anyagi támogatását, hogy gyorsítsa a gyarmati rendszer felszámolását.

A látogatás során ismét határozottan elítélték a Dél-afrikai Köztársaságban és a Rhodesiában meghonosodott apartheid-politikát, amely az emberi jogok és szabadságok elemi követelményeinek nyílt megsértését jelenti.

Az afrikai országokban folytatott tárgyalások után a közleményekben megfogalmazott hivatalos állásfoglalások minden esetben kifejezték, hogy a román nép és az afrikai népek szolidárisak a vietnami, a kambodzsai és a laoszi nép jogos harcával az Egyesült Államok agressziója ellen, s megfogalmazták a követelményt: az Egyesült Államok vonja ki csapatait Indokínából, tegye lehetővé, hogy maguk az érdekelt népek szabadon és függetlenül döntsenek saját sorsukról.

A megbeszélések során, a különböző alkalmakkor tartott beszédekben, a közös nyilatkozatokban kellő fontosságot tulajdonítottak a közel-keleti konfliktus felszámolása problémájának. A román küldöttek minden esetben hangoztatták hazánk következetes álláspontját a konfliktus megoldása tekintetében, a Biztonsági Tanács 1967. novemberi határozata szerint, amelynek értelmében az izraeli csapatoknak ki kell vonulniuk a megszállt területekről, tiszteletben kell tartani e térség minden országának területi integritását és nemzeti szuverenitását, s meg kell teremteni a palesztinaiak nemzeti törekvései megvalósulásának a feltételeit. Nicolae Ceaușescu elvtárs baráti találkozásán Yasszer Arafattal, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet Végrehajtó Bizottságának elnökével, kifejezte a román nép szolidaritását a palesztinai nép igazságos harcával, amelyet önrendelkezési jogáért folytat, hogy nemzeti érdekeinek megfelelően oldhassa meg problémáit, s megszervezhesse szabad és független életét. A román—egyiptomi közös nyilatkozatban „az egyiptomi fél nagyra értékelte azt a támogatást, amelyet Románia Szocialista Köztársaság nyújt a közel-keleti helyzet békés rendezéséhez a Biztonsági Tanács 242-es és az ENSZ-közgyűlés 2199-es határozata alapján“.

Románia európai ország, s a felkeresett afrikai országok is érdekeltek az európai helyzet alakulásában. A megbeszéléseken szóba kerültek az európai földrész államainak erőfeszítései a szocialista országok által kezdeményezett össz-európai biztonsági és együttműködési értekezlet összehívásának az előkészítéséért. A felek egyetértettek abban, hogy e cél megvalósítása hozzájárul az enyhülés légkörének meghonosodásához, a feszültségi tényezők elhárításához, többek között a földközi-tengeri övezetben is.

A közös közlemények hangsúlyozták az általános leszerelés, s főként a nukleáris leszerelés megvalósításának a fontosságát. Nagy veszély hárulna el ezzel, a nemzetközi biztonság megerősödne, s lehetővé válna, hogy a jelenleg katonai célokra felhasznált erőforrásokat a béke, az összes népek érdekében hasznosítsák, éppen a gyengén fejlettség mielőbbi felszámolásában.

Az eseményt értékelő kommentár-irodalom — teljes joggal — állapítja meg: Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatássorozata a nyolc afrikai államban fontos mozzanata az antiimperialista erők egységéért folytatott harcnak; eredménye népünk — minden nép törekvéseivel egyező — érdekeinek messzemenően megfelel, s az RKP marxi—lenini, a román nép haladását, a béke ügyét, a szabadságot, a demokráciát, a szocializmust szolgáló bel- és külpolitikájának ragyogó igazolása.